

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécseltől küldve:
egyre évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
negyed évre 1 ft. 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók Weidinger N.
kínnykor. (Szedelvényi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos petit sor egyzeri
megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. üzetendő. — Minden
hirdetés után 30 kr. bélyegdíj üze-
tendő. A nyilatkozat 1 petit sorra 10 kr.
A hirdetési díj előre üzetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
János-utca 8-ik szám.

A lefolyt ülészek.

A számbeli kimutatásoknak van egy hiányos oldaluk, és ez az, hogy a híven jelzett mennyiség mellett, nem fejezik ki egyszersmind a minőséget. Az országgyűlés most lefolyt első ülészeknek miképpoldése a számok kimutatásán szerint nagyon változatos és sokoldalú volt. A képviselőház elnöke erre azt az ítéletet kockáztatta, hogy a képviselőház igen szorgalmas volt. A 239 napos ülészekon keresztül 129 ülést tartott, és a 37 letárgyalt törvényjavaslatból 30 vált törvénynyé. Nem akarunk a káknán is esomót ki-keresni. A képviselőház sokat vakációzott ugyan, mindazáltal elegendő számú ülést is tartott. Hanem a ki végighallgatta az üléseket, az sajnálattal tapasztalhatta, hogy átlag a képviselők fele száma látogatta csak az üléseket. Egy ülészekban sem kellett annyiszor megállapítani a ház határozatképességét, mint a lefolyt ülészekban, és az elnök soha annyiszor még nem fenyegetődött a napidíj elvonásával, mint az idén. Ebből az következik, hogy a szorgalmi jegy nem az egész házat illeti, hanem azon keveseket, kik állandóan élénk értevel bírtak a rájuk ruházott méltósággal járó köteleességeknek.
A tárgyalt törvények nagyszáma sem bizonyítja egész híven a szorgalmat. Számos életbevágó törvény, mint például a vízjogi, a Felső-Duna szabályozásáról szóló, a 18 millió hitelre vonatkozó, a határvidéki házközöség megszüntetéséről szóló törvények stb. igen felületes rostálás alá vettek.
Ha meg épen a törvények rendeltetéséről voltát tekintjük, akkor bizony azt a szomorú tényt kell konstataálnunk, hogy alig volt egy is a letárgyalt törvényjavaslatok közül, mely kielégítette volna a nemzet összhaját. A kormány gőzerővel gyártja a törvényjavaslatokat és szorgalmasan terjesztgeti a ház elé. Tulajdonképen mért is terjeszt a ház elé? Újainkon számolhatónak meg, hogy hányiszor hallgatott az ellenzék tanácsaira (a kormány-párttól nem szoktak ilyenek kikerülni). Az országnak azt kellene hinni, hogy

a Tisza-kormány a bölcsesség kutfeje. Pedig dehogy, csak csökönyös és keményfejű, nem akar a máshonnan jövő okos szóra hallgatni, holott ugyancsak régi igazság, hogy dícséretes tulajdonság követni a jót, ha mindjárt ellenfeleink szolgáltatják is rá a példát.
Nem esoda különben, hogy a kormány kényuri természetéről-évről-évről kiívóbb alakban nyilatkozik. Kinek kellene fékezni azt a szellemi zsarnok-ságot, melyet a kormány gyakorol? Mindenestére a kormánypártnak. De ebből a pártból kivesszett az öntudat, az önállóság. Erőszak teremtette, erőszak által kormányoztatik.
A parlamentek történetében páratlan az a szerep, melyet a magyar képviselőház kormánypártja végigjártszik. Számszerint óriási többség, de a törvényhozási munka terhéért csak a kormány és az ellenzék viseli. Kormány-párti oldalról a legtrikábban hallani szót, de azért ott gubbaszkodik a párt kemény sziklaként, melyen megtörik az ellenzék fáradhatatlan tevékenysége, lélekemésztő munkája. E párt csak egyet tud: ész nélkül engedelmesskedni a kormány akaratának.
A lefolyt ülészeknak az a különben már megszokott jelenség képezi legszomorubb mozzanatát. Ezt nem enyhíti még az a körülmény sem, hogy ezáltal új adót nem hoztak be, ámbar vettek föl új 18 millió kölesönt és nem könnyítettek a régi adók elviselhetetlen terhein.
A lefolyt ülészeknak azonban vannak fényes oldalai is. Ezek közé tartoznak ama nagy viták, melyeket a felirati javaslatok, a főrendiházi törvény és a költségvetés tárgyalása alkalmából ellenzék részről provokáltak és a melyekből kitűnt, hogy az új képviselőház, különösen pedig az ellenzék pártok, számos jeles erővel szaporodtak, a régiek pedig még fényesebben ragyogtatták tehetségüket, úgy hogy a parlament értelmi színvonalának emelkedését mindenki elismeri.
Az eszmék tarka csoportja merült fel a viták folyamán. Az eszme áradat határozottan sokoldalúnak mondható. Politikai, társadalmi, közgazdasági eszmék, problémák nagyszabású vitáit

képezték és bátorokdunk azt a nézetet kockáztatni, hogy a lefolyt ülészek vitái által előidézett eszmeáramlat sokkal termékenyítőbb volt és lesz a nemzet életében, mint a szó szoros értelmében vett törvénygyártás.
És most alkalmat veszünk magunknak kérdeni, kik lehetnek életet a törvénygyártás száraz munkálkodásába? Elvitathatlanul az ellenzék pártok kitűnőségei: Irányi, Apponyi, Ugron, Szilágyi, Helfy, Mocsary stb. Ha megdondoljuk, hogy az elsőrendű parlamenti erők tulajdonképen sziszifusi munkát végeznek a soha nem kapacizálható többséggel szemben, lehetetlen el nem bámulnunk lelkes, kitartó, de egyuttal testet-lelket ölo harcuk fölött.
Büszke önzérettel töltheti el párt-hiveinket a képviselő ama bátor csapatának szemlélete, mely a függetlenségi és 48-as párt zászlói körül csoportosul. A lefolyt év pártunk történetében ékes lapot tölt be. A párt Irányi Dániel vezetése alatt egyöntetű, ezúttalatos működést fejtett ki. Felépéseivel imponált. A vitákból maga foglalta le az oroszlárnrészt. Régi erők: Irányi, Mocsary, Helfy, Madarász a régi kitartással, és ifjonti lélekkel csinálták végig a parlamenti harcokat, újabb és legújabb erők: Herman Ottó, Ugron Gábor, Hoitsy Pál, Barta Miklós, Enyedy Lukács, Olay Szilárd, Tóth Ernő, Haviár Dániel stb. magásra emeltek pártunk lobogóját, tiszteletet szerezve az elveknek, melyeket képvisel.
Pártunk megszilárdulása, emelkedése, egyöntetűbb működése képezi ránk nézve a lefolyt ülészek legörvendetesebb mozzanatát.
A viszontlátásig még hónap mulva!

Horváth Boldizsár levele.*

Horváth Boldizsár nagy hazánkfia és az önzetlen elvű polgárhoz intő levelet tartalmazza: Gosztonyi Endre volt szives Szombathelyről beküldeni.
*) Ezen érdekes közlemény, mely Horváth Boldizsárnak a szombathelyi választási körület önzetlen elvű polgárhoz intő levelet tartalmazza: Gosztonyi Endre volt szives Szombathelyről beküldeni.
Furcsa volt az eljegyzés is...
Igy szólt a lányka:
„Elmegyek hát önhöz nőül,
Mert nagyon kívánja...
De még sok víz foly a Dunán
El az esküvésig...
Ki tudja hogy szavartató
Maradok-e végig?
De a leány szavát tartá...
Peták öröme,
Oda léptek az oltárhoz
Örök esküvésére...
Gyönyörű volt a kis szöke
Hőféhér ruhában...
Fehérbúbnak, halványabbnak
Csak szép arcát láttam.
Szöke kis lány — mit tevéte,
Miert még te hozzá?
Jaj, ha gyakor ezt az órát
Kettő is átkozná!
Számításod ha megcsalna
A jövőnek árán...
S Peták uram nemes szive
Meggzakadna árván...
Szöke kis lány, ismered-e
A te férjed szívét,
A jóságát, nemes voltát,
Galamb-szelidségét?
Gyarló hüvely drága kincset
Rejteget magában,
Te rád bízta... vigyázz rá
Ne vesszen el kárban!...
„Asszony, asszony, én szerelmem,
Enyim mindörökké!...
Szól Peták úr s az örömtől
Szakadoz a könnye...
„Kis háziköm angyala te
Üdvözöllek téged,
Legyen éldott, legyen boldog
A te idelepted!

TÁRCA.

Peták uram.
Peták uram nagyot gondolt:
Asszonyt hoz a házhoz,
Elvan hagyva, gondos asszony
Kell a gazdasághoz...
Vagyonában drága kincs volt
Az ő saját szive,
Nemcs, jámbor: — asszony kell hát
Ki azt megőrizzé.
Peták uram külsejére
Nem is gavalléros...
Kis legényke, rajta bizony
Nincs mi szép, mi csinos,
Tánczra nem kél, lóra nem ül...
Udvarolni nem mer...
Szembe bizony eddig nem szállt
Még a szerelmmel.
Peták uram mindent tudva,
Hódítára indul...
Szörnyű bator! s ah már is egy
Szökéért bolondul.
Kiesi szöke, félig angyal,
Ragyogó szemekkel —
S elbűvölve így szól büszkén:
Nekem már csak ez kell!
Peták uram... látod-e te,
Ányd üznek beléd...
Ányde Peták nagy eiszántan
A lány felé törtet:
Szabad kérnem egy négyesre?
„Igen” szól a lányka;
Itt mosolygnak... ott nevetnek,
Bolond a ki bánja.

1848-tól fogva nem rendítette meg a képviselőházat, százezrek kebeléből ki lön verve, a szótának a nap lángsugaraihoz hasonló büvös erejével az a szenvedő közöny, a mely veszedelmes társadalmi kört a felszeg kormány-rendszer, a történelmi jogoknak egyenkint lett feladása s az ezekből kifolyó érdekpolitika csempésztek be lassanként zngkerteszek módjára a nemzet életkeréjébe, a polgárok szívébe s ezles e hazában egy érzelme támadt minden honpolgár kebelében, a szótat nagy horderejt tartalmazó és nagy fontossága iránt.
A szombathelyi választókerület önzetlen és független elvű polgárai is hasonló érzelmeiktől vezéreltetve, magukévá tették a nagy eszmét, s az elvhűségben talán e vidéken egyedül álló Zámory Rezső indítványára egy politikai tartalmu s mintegy 200-át meghaladó aláírással ellátott emlékirattal tisztelte meg e kerület emlitett polgársága Horváth Boldizsárt a nagy honatyát és önzetlen hazafit; daczára azon torlaszolt visszavonásnak, a melyet úgy egyesek, mint a vasmegyei kormány lapokban avataltan tollal a nagy hazafi érdemei ellen gúnyosor alakban tett megjegyzések által a polgárok közt előidéztek.
Az emlékirat szerkesztésével és leírásával egy szintén elvű polgár bizott meg, aki azt a közhely értelmében volt szerencés összecállítani. A mely emlékirat Horváth Boldizsár a következőkben válaszolt:
Mélyen tisztelt Zámory úr!
Hálás köszönetet mondok Önnek és társainak azon nagybecsű emlékiratért, a melyet ápril 20-án a felsőház rendezése tárgyában tartott országgyűlési beszédemre vonatkozólag, hozzám beküldeni méltóztattak.
Éveken át kénytelen voltam távol maradni a politikai téren az aktív szerepléstől, de azért folytonosan éber figyelemmel kísértem a közéletet, és mély hazafit aggodalom töltte el keblemet, látva, hogy szellemi fejlődésünk mindinkább eltér azon nemes iránytól, a melyet az 1848-iki törvényhozás a későbbi nemzedékek számára kijelölt. Kutatva a hanyatlás okait, azon meggyőződésre jutottam, hogy a baj főforrása magában a nemzetben rejlik.
Közjagunk belligyeinek rendezésére nézve teljesen önállóvá tette a nemzetet, és a parlamenti kormányforma leghatalmasabb biztosítéká arra, hogy a nemzet saját akaratát érvényesíthesse. Ha tehát mindemellett a törvényhozás alkotásai nem felelnek meg az 1848-iki törvényhozás szellemének, ez oda mutat, hogy vagy maga a nemzet tért el azon nagy törvényhozás hagyományaitól, vagy pedig, hogy a maga irányadó befolyását a törvényhozásra és a közéletre nem használta fel úgy, hogy hű kifejezést nyerjen a nemzet akarata.

Szép családi kör volt álman —
S teljesült is végre...
Egyek leszünk gond s örömben
Mindig egyetértve...
„Igen... igen...” szól a nő rá
Kissé szórakozva,
Többet szegény Peták urak
Világért se monda.
Pedig... pedig... ej ne bántsuk,
Peták ugys tudja...
De ő azért hirmondónak
Nem áll a kapuba —
Hogy szerelme nem gyujt lángot,
Az csak az ő gondja...
Miert lenne még ezért is
A világ bolondja.
Munka után hazatérve...
Tán örömmel várja? —
Dehogy várja, alig felel
Hizelgő szavára...
„Baja van a kicsikének?”
„Már mi bajom volna...”
„Nem szeretsz már?” (hogy soha nem:
Igy dehogy is szólta).
„Tán szükség van egyre másra?”
„Nem kell nekem semmi...”
„Társaságba vágyol úgy-e?”
„Hagyj magamra lenni...”
Elsőtől Peták arca,
Nagy az ő keserve...
Keservnél nagyobb csak a
Szívének szerelme.
Igy folyik ez évről-évre,
De sohase jobban...
... Peták uram meg is öszült
Terhelő gondokban,
Vagyonában is kár esett,
Az adósság nyoma...
Jaj de ő ezt a nevének
Világért se monda...

Mindkét esetben a vád főszülya magát a nemzetet éri.
Az alkotmány maga csak holt gépezet, annak a közszellem ad életet és erőt. Ott a hol ez hiányzik, vagy tév utakon jár, a legszabadabb alkotmány sem felel meg a célznak. A politikai jogok hanyag vagy helytelen kezelése megültheti magát a polgári szabadságot is. A népek szolgáltatáságát mindig értelmi és erkölcsi sülyedéstük és a közügyek iránti közönyök szokta megelőzni.
Ezért vádoltam én f. évi ápril 20-iki felszólalásomban nemcsak a kormányt, hanem az összes nemzetet. Parlamenti kormányforma mellett egy életre való nemzet, a mely politikai jogaival élni akar és élni tud, előbb vagy utóbb oly kormányt ad magának, a mely vágyainak és szükségjeinek megfelel.
De ha legszentebb politikai jogait a döntő pillanatokban epheMER előnyökért könnyelműen áruba boesajlja vagy hideg közönytől fordul el a közügyektől, akkor nincs joga panaszkodni kora fölött. Igen, azért vádoltam fent emlitett beszédemben összes mindnyájunkat, hogy kiserletet tegyek felrázni a nemzetet zibaszto álma-ból, s megértetni vele, hogy csak magától függ közéletünknek kedvező fordulatot adni. Hogy gyenge szavam itt ott, különösen pedig Önök körében is viszhangra talált, biztató jele annak, hogy a nemzeti öntudat közeleg felébredéséhez.
De hát esadálom is, — a mint fajdalom, már esadálom többször, — vigasztalást találok annak tudatában, hogy kötelességetem teljesítettem. Ha beteges ambíció vezetne, úgy tanácsosabb lett volna hallgatnom és usznom, mint sokan mások, az áramlattal. De egész politikai pályámon a legnehezebb körülmények közt is meggyőződésemet sugalmát követtem, s azt amit igaznak tartottam nyíltan kimondtam felfelé és lefelé egyaránt s az élet alkonyát nem akarom privilégiumnak felhasználni arra, hogy eddigi elveimet megtagadhassam. Minden, a mire vágyakozom, az, látom: hogy a nép a szabadságot, melyet a kor szelleme és a kiváltságolt osztály nemeslelkűsége vele 1848-ban megszott, képes megbecsülni és megvédeni.
Ismetelve hálás köszönetemet és kérve Önt, hogy ezt az emlékirat aláíróival közölni sziveskedjék, hazafit meleg üdvözlettel maradok — Budapest, 1885. május 18-án — hű polgártársa Horváth Boldizsár s. k.

Hugo Viktor.

(Szül. 1802. febr. 26. Megh. 1885. máj. 22.)
Hugo Viktor meghalt. Közös sorsunk a halál.
Meghalt a halhatatlan! — gúnyolód-nak a törpék. „Hugo Viktor, kit hatvan
De az asszony csak megtudta...
Vult-e érző szive...
Nyujt-e vigaszt hű férjének
A jövőbe intve...
Áldoz-e a sajátját?
Bizató ezavakal?...
...„Nem akarok együtt élni
Egy ilyen bitanggal!”
Szegény Peták, szegény Peták...!
Irtóztató szó ez...
Bitang ember... odafűtök
Ezt a szót nevedhez...
Oda sülyedt, hogy eltűnt,
Csak ő el ne hagyja...
Bolond kópé! hisz az asszony
Csak úgy teszi, adja. —
Bizony, bizony csunya mese,
Tovább nem is mondom.
Nincs mondani való az ily
Jóságos bolondon...
Régi dolog, hogy ilyenek
Szomorú a vége,
Vége pedig: oda van a
Peták embersége...
Egy szép napon halva lelték,
Golyóp lett szívébe,
Ejnye, hogy ez már előbb is
Nem jutott eszébe...
No de mindegy, úgyse sirat
Senki érte könnyet,
Osztfalyrésze, a mint illik,
Örök felejtés lett.
Kis Giránti.

év óta csodált Franciaország és a nagy világ, elérte a halhatatlanságot. Dicsősége egyik párt sem, hanem mindnyájunké! — így jelentette Hugo elhunytát a francia szenátus elnöke. Kinek van igazga? — E kérdésre még az örül is helyes feleletet adna.

Meghalt. De hát ki volt Hugo Viktor? Magasrúti nyelven kellene tudnunk írni, hogy csak megközelítőleg is el tudunk mondani, ki volt Hugo s mi volt nagy szelleme?

Ha azt mondanánk, hogy Hugo volt a francia szabadságharc költője, a jog-egyenlőség, szabadság s testvériség meg-énekítője, az irodalom földi istene — még csak halvány színekkel esetlenek a nagy halott érdemeit. Hozzá hasonló félisten meg csak egy van a világon: Kossuth Lajos, a nagy halott kortársa.

A szabadság nagy alakjai közül tehát még a mi nemzeti nagyságunk, örök büszkeségünk s bálványunk áll fenn. A másikat ledöntötte a halál s így a francia nemzet elvesztette legnagyobb költőjét. Gyászában osztozik s a súlyos veszteség fájdalomát együtt érzé vele az egész művelt világ. Mert Hugo Viktor nagyságára nemcsak nemzete volt büszke; az ő dicsősége betöltötte az egész világot. Lángszelleme nemcsak honfitársait, hanem az egész emberiséget dicsőítette meg magasztos eszközzel, eszményi célok kitűzésével s a legnemesebb érzetek terjesztésével. A világszabadság, az emberi méltóság s az örök igazság; ez volt az a három egység, mely agyvelejéből kisugárzott s a kildző életben észrevétlenül a korhoz és viszonyokhoz idomult. —

Hugo Viktor volt a romantikus irány alapítója s leghatalmasb bajnoka. Ő volt az új irány kezdeményezője s Lamartine, az idősb Dumas, Delacroix, Sainte-Beuve, Musset, Baisac, Merimée s a francia irodalomnak más elsőrangú nagyságai alkotók körült a táborok, melynek fényesebbet, nagyszerűbbet nem látott még soha hadsereg. Drámái, regényei s egyéb művei közül több, magyar nyelven is megjelent s a nagy közönség osztatlan tetszését nyerték meg.

Hugo Viktor szül. 1802. február 26-án Besançonban. Atyja francia tábornok volt. Ifjú korában szállóvel Elbába, innen anyjával Párisba, később Olaszországba s innét nemsokára ismét Párisba költözött. Itt a Napoleon által üldözött Lahorie tábornok, — a ki Hugoék házában menedéket talált, — tanította, a ki később felfedeztetvén, Napoleon által kivégeztetett. Hugo ez időtől kezdve nagy ellenszenvvel viseltetett a császári kormány ellen. Kilenz éves korában Madridba ment, hol atyja őt egy nemesi intézetben helyezte el; azonban már a rákövetkező évben visszament anyjával Párisba.

Hugót atyja katonává akarta képeztetni, de 1817-ben egy irodalmi esemény más fordulatot adott a dolgoknak. Az alig 15 éves ifjú pályázott egy akadémiai díjra s el is nyerte volna a díjat, ha az akadémia nem félt volna a mystifikációtól. Hugo ugyanis nem igyekezett titkolni, hogy tizenöt éves és a pályabírak azt híven, hogy valaki boldonditani akarja őket, csak dicsérlettel tüntették ki munkáját. Atyja most belátta, hogy fia más ez: a féle törek-szik s így szabad működést engedett neki.

Csakhamar hírnévre kezdett vergődni a fiatal költő nemcsak Párisban, hanem egész Franciaországban s a regény és drama terén is kezdett működni. Híre mind jobban emelkedett. 1841-ben az akadémia tagjává választották. 1845-ben pedig franciaországi párti lett. Az 1848-iki februári forradalom alkalmával a törvényhozó testületben határozott radikális irányt követelt. Az 1851. decz. 2-iki államcsíny után Jerseybe száműzték s Napoleon kétszervi felszólítását a visszatérésre — visszautasítván, csak annak bukása után, a köztársaság visszaállításakor tért vissza hazájába s ott mint kitűnő politikai szónok nagy erejűvel küzdött a németek ellen.

Mint főnebb is mondók: Hugo Viktor új erőt öntött a költészetbe. Mint a romantikus iskola feje megdöntötte a klasszikus iskola merev formáit. Főlépése korszakot alkotott nemcsak a francia irodalomban, hanem más irodalomban is, melyek nem vonhatták ki magukat a francia befolyás alól.

Nevezetesebb művei ezek: Századok legendája, — melyben csodás alakjaival, nagy erények és nagy bűnök hazának megrázó esetelével roppant hatást keltett világszerte. Minden nemzet sietett átültetni ezt a munkát saját irodalmának kertjébe s Szász Károly mesteri fordításában bírja ezt a magyar olvasó közönség is. — „Hogy lesz az ember nagyapává? — gyöngéd s mégis fenkölt érzésektől áthatott gyönyörű költemény. — A „Pápa“ című költeménye, egy eszményi pápának eszmékben gazdag rajza. — Többi művei: a „Nyomorultak“, — „A tenger munkásai“ — „Egy bűn története“ — „Szamar“ — „Angelo“ — „Ruy Blas“ — „Lucrécia Borgia“ — „Notre Dame de Paris“ — stb. stb. Hasábkat lehetne tele írni, ha összes műveinek eskák s címét akarnók felsorolni.

Befejeztük halvány nekrológunkat a magyar írók és művészek társasága által küldött ama részvétlirall, melyet a nagy költő családjához táviratoztak; „A magyar írók és művészek társulata mély fájdalmát és részvétét fejezi ki a század legnagyobb

költőjének, a szabadság és béke halhatatlan apostolának és hősiének, a magyar nemzet barátjának: Hugó Viktornak halála alkalmából. A magyar közönség örök hálával adózik a szabadság költőjé megváltója emlékének.“

Teste visszaadott az édes anyater-meknek, melyből alkotva lón. Porból lettünk s porrá gyarlóságát s a Mindenható dicsőségét. Szelleme pedig itt marad e földön, hogy továbbra is hirdesse: a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget.

Sirisaka Andor.

Prandau Gusztáv báró.

1807. — 1885.

Ismét egy tevékeny, áldásdús élettel kevesebb. Tevékenységét ugyan nem a ravasz politika szolgálatában, mint inkább áldozatkész jószívűsége — és bőkezűségében találjuk. Uradalmi tisztjeinek, úgy a köznépek a legutolsó béreig valódai atyja, jöltevője volt, kik őt viszont a rajongásig szerették. Templom, iskola, pap-ság és tanítók az ő kifogyhatatlan erszén-yéből nyertek támogatást, melyet a hozzá folyamodóknak mindig nyitva tartott egész Slavóniában. Azonkívül Pécs városa több humanus intézménye is számtalanszor nyert e jó lelki főur bőkezűségéből istápolást. Különösen szerette és tisztelte a „Pécsi Dalárdá“ t, melyet gyakran meglátogatott s nagyobb, kellemesen szórakoztató dalestélyein szivesen, kedélyesen elmulatott. Ennek fejében nem is késett azt művészi törekvéseiben lépten-nyomon bőkezűleg segíteni stb.

Halála nem lepett meg senkit, mert már egy év óta huzódott az, mindazonáltal a fájdalom s bánat megható könyomat láttuk uradalmi két központján: Valpón és Miholjacson, hol minden házon lengő gyászlobogó jelezte a lakosságnak nagy halottja iránti gyászát. Esméletét ulolsó leheletéig megtartotta, s midőnvégét mar-matlatlanul közeledni érezte, a gyászjelentést maga mondta tolba, mely aztán magyar, német és horvát nyomtatásban lett kiosztva. A ravatal valpói házi kápolnájában lett felállítva. A temetési szertartás 27-én következőleg ment végbe. Reggel az ünne-pélyes gyász- isteni tiszteltet után, melyet Szláby nagyprépost Fesztől, Troll kanonok és az egybegyűlt nagyszámu papság közre-működése mellett tartott, vonult ki a gyász-menet a családi temetőhöz. Legelől az iskolás növendékek, az uradalmi községek előjáróiak nagy csoportja zászlóval, a miholjai és valpói ipartestületek zászlóval, az uradalom egyruhás erdőőrei, az izraelita hitközség, gazdatisztek lakóival, az egész környékből beözönlőt intelligencia, eszéki tüzöltek nagy számmal, eszéki katonai zenekar, eszéki dalárda, mely a gyászmenetben úgy a temetés kezdetén és a sirnál gyászdalával pótóli a gyűntestét a pécsi dalárdát. Az uradalmi tanítótestület, Herzeg-Lippe uradalmi tisztjei, kapuczi-nusok, szerb papság, a szertartást végző papság 3 infulával. Ezután egy gyászkoosi koszorúkkal megrakva, mely előtt komor-nyikja a boldogult rendjelét vitte, négy lovas gyászlopat a holtesttel, két oldalt dupléros tisztet, és festői öltözékű fegy-veres őrei. A halottas kocsit után a család-tagok: öz. Majláthné, ennek leánya az udvarhölgy, Norman és Pejasevics grófok, Pallavicini örgróf, Pejasevics volt bán, több főúr, Pécs városat Aidinger J. pol-garmester és Lechner R. kapitány képviselték, mindketten magyar dísz öltözetben: ott volt Dunánszky Adolf püsp. urad. kormányzó, Károly Ignác pécs-budai külv. plebános, számos vidéki notabilitás, továbbá a katonatisztek nagy csoportja élén az eszéki parancsnok tábornokkal, papság és egy csoport uradalmi tiszt és végül beláthatlan sokaság. A rendre uradalmi ispánok ügyeltek. A kegyelet adója a vég-tisztesség adásánál meghatóan nyilvánult. A nép zokogott, sirt, a kegytűr és atya elvesztése fölött. A fájdalom eme érzetét egyrészt ama tudat is keltette a boldog emlékü kegytűr iránt, hogy miután benne a Prandau-család utolsó férfiága kihalt, nem lesz több olyan humanus érzelmi utód, ki a szenvedő nép nyomorságaitól könnyűt oly változtatlan részvételt szánta fel.

Nyugodjék békével! Áldott legyen emléke!

Pietas.

Kiállítási levél.

Budapest, 1885. május 26.

I.

Két esemény tölti be a lefolyt kiállítási hetet és egy harmadik, az előbbiekhöz jelentőségre nézve hasonló esemény, szintén már előre veti árnyékát ugyan e hét befejező napjára. A két előbbi alatt a kiállított díszlakomáját és a bécsi község-tanács testületi látogatását, az utóbbi alatt bécsi írók és művészek együletének, a Konkordianak Budapestre való lerándulását értjük.

Az utóbbi illetőleg a főváros minden intézkedést megtett avégből, hogy a szellem lovagjainak e raját a legünneplésesebb fogadás érje és hogy részük legyen mind ama megtiszteltetésben, s melyekre méltán tarthatnak számot azok, a kik a szomszéd osztrák állam szellemi életét intézik. A bécsi községtanács tagjai, hogy saját

szavaikkal éljünk, „dicső napokat töltö-tünk Budapestén.“ Az a szívéllyesség és lelkesedés, a melyet fogadtattak, nem csekélyebb mértékben lepte meg őket, mint a hatalmas kiállítás, a melynek kedvéért jöttek körükbe és a melyben egy gazdagságilag is egészségesen fejlődő nemzet gazdag és változatos alkotásait ismer-ték meg.

A harmadik esemény, a melyről e sorok elején szólnunk, azonban egyenesen politikai és társadalmi jelentőségűv emel-kedett azáltal, hogy az ez alkalomból Magyarországot intéző államférfinak ajkáról felhangzott ige, ünnepélyes és velős alak-ban kidomborította a kiállítás hivatását és céljait, egyuttal megjelölve amaz irányt, a melyben hazánk gazdasági fejlődésének haladása kell, ha nem akarjuk, hogy hiába valók legyenek azon áldozatok, a miket Magyarországot anyagi viszonyainak meg-szilárdulása érdekében hozott.

A kiállítók nagy disztribúcióján a mi-niszterelnök kimondta ama nagy szót, hogy károztatónak tekintendő minden törekvés, mely a közgazdaság egyes ágait — a kereskedelmet, ipart és földművelést — egy-mástól elválasztani, sőt egymással szembe-állítani akarja és hogy a kiállítás egyik főértelme éppen abban áll, hogy minden kétségét kizáró módon kimutassa a soli-daritást a közgazdaság minden egyes ága közt.

E szavakban erőteljes tiltakozás rejlik mind ama separatisták törekvések ellen, melyek idegen földből hozzatv be orszá-gunkba — néhány évvel ezelőt erősebb módon, utóbbi időben igaz, hogy mindinkább gyöngyülörökkel oda irányultak, hogy mesterséges ellenőrzést állítsanak fel egyrészt a földművelés, másrészt a közgazdaság egyéb ágai közt, mely tö-rekvések lehet ugyan, hogy jó és dicsé-retes számdékon alapulnak, de végeredményükben mégis csak oda vezethetnek, hogy elvonják magától a céltól: Magyar-ország gazdasági regenerációjának nagy feladatától azon erőket, a melyeket a gaz-dasági tényezők egymás ellen folytatott harcza okvetlenül megemésztenek. Az agrá-rus tüzöltek és az egyéb néven nevezendő separatisták törekvései bizonyára meg-győződésük magunknak e lezárót, valamint félre nem érthetik ama dörgő lelkesedést, melyet a kormányelnök eme lendületes szavai az összes ünnepi közönségben kül-töttek, mely utóbbiban a kereskedelem, az ipar és a mezőgazdaság egyaránt vol-tak képviselve.

Főlelindító továbbá Széchenyi Pál gróf miniszter felkísztője az ország pa-rasáira, mely toaszint mintegy illusztrációja volt Tisza Kálmán beszédének, mivel azon alletmentű ajkairól hangzott, a ki a gaz-dasági tényezők egységének élő jelképe gyanánt tekintendő, mint hogy az ő kezé-ben összpontosul a kereskedelem, az ipar és a földművelés legfőbb vezetése.

A kiállított fényes díszlakomája tehát már e nyilatkozatoknál fogva is még soká emlékeztetés fog maradni mind ama kör-ökben, a melyek szívükön viselik magyar hazánk gazdasági felvirulását.

II.

A magyar szarvasmarha- és juhkiállít-ás ügyében mint egyes részleteiben tanúbizonyoságot tett arról, hogy a magyar mezőgazdaság és mezőgazdasági ipar ezen ága milyen virágzó állapotban van. A kül-földiek, kik a kiállításnak ezt a részét szakértői érdeklél tanulmányozták — írja a „Correspondence de Pesh“ — meg-győződhetek arról, hogy a külföldi fo-gyasztók és szállítók határozott veszteség-nek tekinthetik azt a körülményt, hogy nem használhatják fel beviteli cizélokra azt a jeles minőségű magyar hízott mar-hát, mely még a legjobb minőségűnek is-mert angol és Holsteini hízott marhat is felülmúlja vagy legalább is egyenrangú ezekkel. A magyar húsjuhok és sertések annyira jeles minőségűek, hogy kétségkívül újabb fogyasztó helyeket fognak a maguk számára hódítani és mindenesetre meg fog-jak tartani eddigi piaczaikat, A mi a szarvasmarha-kivitelről, a hízalas jöve-delmezőségét és a hízalt állatok kitűnő alkalmatlanságát tekintve, oly eredmé-nyeket értek el, melyeket még külföldi szakértők is habozás nélkül jeleseknek ismertek el. Ezelőt különösen a gyárilag hízalt állatoknál a zsír- és húskegyedés közötti arány sokáig nem volt előnyös és épen ezért a kivitel is kedvezőtlen volt. Ma már az ésszerű hízalas és a gondos-ság gyűjtött tapasztalatok alapján egymás-hoz illően választott takjeresztések ezt az akadályt is elhárították. A számitás, mely minden állat hízalasánál és értéke-sítésénél tekintetbe jön, igen egyszerű. A pusztán kiviteli célra leválogott legjobb minőségű állatok húsának értéke méter-mázsáinkat 60 frtot tesz ki, tehát körülbelül háromszor annyit, mint a mennyit a nyers marhásir képvisel, melynek métermázsája körülbelül 21 forint. Miután ezek az árak a kiválóan jeles minőségűeknek még emel-kednek is, az utóbbi időben egyes esetek-ben egészen 68 forintig 100 kilogramm-ig, egy esetben pedig 80 forintig, teljes határozottsággal kimutatható, hogy a mag-yar hízommarha minősége a francia, an-gol és német piac legmagasabb követel-ményeinek is megfelel. Csakis a kivitel szervezésében van még némi fogyatkozás.

„Correspondence de Pesh“ azt írja erre vonatkozólag, hogy meg lehetne valósitani ezt a szervezést is, ha az ügy nem olyan indítványozók kezében volna, kik nem

rendelkeznek a hozzá való tökével, hanem ha a magyar tenyésztők és hízalók, kik úgy-szólván a kitűnő szakértelem és szilárd tökéerő nagyhatalmát képviselik, egy ki-viteli cizélokra kereskedelmileg szervezett egyesületben erőteljesen és rendszeresen tö-rekednének arra, hogy a magyar mező-gazdaság ezen ága is új értékesítési helye-ket nyerjen. Ha egy ilyen kiviteli egyes-ület fejt ki ezen a téren tevékenységét, akkor már maga ezen körülmény előző-r is anyagi és erkölcsi biztosítékot nyújt a vevőknek, a mi pedig egy ilyen új inté-zmény sikeréhez nagy mértékben járul hozzá, másodsor pedig az az anyagi koekzáta-tás, mely a kiviteli kereskedelem ezen új térhódításánál a vállalkozókat terelhi, új megoszlók a résztvevők nagy száma közt, hogy az a kis koekzáttás, mely egyre esik, a cizél fontossága mellett tekintetbe sem jöhet. E cizék végén felsoroljuk azo-kat a kiállítókat, kik a hízommarha-kiállítá-son díjat nyertek, megjegyezvén, hogy az elért eredmények jellemzése és méltatása tökéletlen volna, ha meg nem említenők, hogy azoknak a cizékeknek, kik „hors de concours“ állították ki, miát például Stern Ignác, Linczer Károly és fia, Grün-wald és társa, első sorban azért járul el-ismerés, hogy „hors de concours“ kiállítá-suk által ez alkalommal másoknak is le-hetőv tettek, hogy díjakat nyerjenek, másodsor pedig azért, mert ők maguk szokatlanul szép és még szakembereket is meg-ülő eredményeket képesek felmutatni. A jutalmazatokon kívül mint kiállítás-tól különösen ki kell emelnünk a Linczer Károly és fiaét, kiknek 27 métermázsát nyomó két ökre, továbbá a berni keresz-tetés eredménye és a két műzthali iker-ökör abban talált legjobb elismerésre, hogy szokatlanul kitűnő minőségű folytan tulaj-donságaiknak 80 forintot fizettek méter-mázsájukért. Használóképen érdemlik meg a legnagyobb dícsérletet a Stern Ignác ökrei, melyeknek tulajdonsága szintén „hors de concours“ állított ki, a ki különben a legutóbbi bécsi hízommarha-kiállítá-son első díjat nyert, továbbá az aradi Nem-mann-tesztvérek 10 darab magyar ökre, melyek kis termetűk daczara, tekintettel a rövid hízalási időre és fiatal korukra, azt a legelő eredményt képesek felmutatni, melyet a fogyasztók és hízalók csak sa-míthatnak. A jury a Spitzer Benjamin és társa, bajai cizél tüncmésztől két óriás ökrét, a legnehezebb példányok a kiállítá-son, — jól megérdemelt tiszteletbeli díj-jal jutalmazta meg, valamint a Mittelmann és fia, aradi cizét, kiknek négy ökre, az ésszerű hízalas mintájával szolgálhat. Ki kell továbbá emelnünk, hogy a beható megfontolás után és szigorúan ítélő jury a díj illetőleg érdemkiosztásnál a Grün-wald és társa ökreinél, valamint az esz-tergomi érsekség által kiállított szarvas-marháknál, továbbá a gróf Hunyady Eman-uel, a Blau testvérek, temesvári cizél, gróf Andrassy Aladár, Freistädler Vilmos (Kaposvár), gróf Brunswiek Géza (Marton-vasar), valamint Albrecht főherczeg kiállít-ónál a hízalas praktikus és hasznos irá-nyt vette tekintetbe. Az első díjat, a nagy diszkományt Leidenfrost László Lé-válót nyerte el a kiállított 16 darab mag-yar ökréért. E példányok a legszebbek és legjobbak tünettek fel abban, a mi a mezőgazdasági hízalas terén egyáltalában elérni lehet. E mellett különösen fel kell említenünk, a mire a jury is bizonyosan tekintettel volt — tudniillik, hogy a Lei-denfrost László kiállításáról épen úgy mint az Albrecht főherczeg ö fensége kiállítá-sáról el kell ismerni, hogy mindkét kiállít-ó rendes minőségű marhai éppenséggel nem allanak mögöt azoknak a példá-nyoknak, melyeket a kiállításra küldtek. Konstatálnunk kell, hogy a legjobb kiállít-ón a kiállított marhai, az igazsághoz híven mutatják be az ésszerű tenyésztés és hízalas által elért eredményeket és hogy nem kétes értékű próbamutatványok-ról van szó, mintha csupan kiállítási célra erőszakolt hízalas által készítettek volna el a példányokat. A hízott szarvasmarha-kiállítás két csoportra oszlik: u. m. a gazdasági hízalas és a szeszgyári hízalas csoportjára. Mindkét hízalási csoportban az állatok fajtak szerinti vannak osztá-lyozva és pedig képviselve vannak a magyar-erdélyi fajta, a tiszta vörös nyugati fajta, a keresztesekből származó állatok és a bivaly. Összesen ki van állítva 271 darab szarvasmarha. Ebből gazdasági hí-zalásra esk 117 darab, szeszgyári híza-lásra 154 darab. Felütnést keltett, hogy a gazdag magyar földbirtokos magnások közt csak 5 kiállító találkoztott és ezek is egy szerényen szállottak síkra, hogy kiállított állataik mindössze is csak kilencz darabot tesznek ki. A kiállítás mindamellett igen sikerültnek mondható. A gazdaságilag hízalatt kiállításában első helyen áll Albrecht főherczeg bely-lyei uradalmának kiállítása 35 darabbal. Ezek horthorn fajtájúak kereszteszve hollandi faj-tával. Színük tiszta fehér.

A szeszgyárilag hízalt szarvasmarhák közt vannak valóságos óriások. Néme-lyek közülök 14 métermázsát nyomnak. Ha csak e néhány kiállító kizárólag mag-yar fajtájú állatait összegezzük is, nagy-szerű képet nyertünk a magyarországi szeszgyári hízaló helyekről. Hízal pedig évenként: Az első aradi részvény-társulat 2422 darabot, Benigni Samu Kolozsváron 2000 darabot, Czell Frigyes és fia Br-asóban, 1500 darabot. Gutsjahr és fia Ara-don, 2000 darabot. Grünwald és társa

Budapestben, 4500 darabot. Linczer Károly és fia Budapestben 3000 darabot. Mittel-mann József és fia Aradon, 2100 darabot. Neumann testvérek Aradon, 4500 darabot. A „Temesvári szeszégető és finomító tár-sulat“ 3600 darabot. Összesen hízalnak 26,122 darabot.

A pécsi közművelődési egylet legfontosabb teendője.

Bekscsics Gusztáv tudvalevőleg június hó 6-án a pécsi „Nemzeti Casino“-ban felhívást tart egy Pécsért alakítandó magyar közművelődési egyesület érdekében, mely egyesület az egész dunántúli részre kiterjeszkednék.

Azon szerencsés körülmény tehát, hogy József e főherczeg Öfenségének legked-veltebb tartózkodási helye és birtoka, Al-esüth, ezen kerületben fekszik, az alakuló egyesületre egy igen előnyös és kedve-kötetlenséget ró: megszerezni e kerület leg-nepszerűbb és legmagasabb állású fiának, a hazafias érzelmei következtében egész nemzetünk által szeretve tisztelt főherczeg védnökségét e hazafias irányú társulat számára.

Mint hogy pedig azon tény, miszerint ezen közművelődési mozgalom a haza min-den részében, de elsősorban alakban je-lentkezik, határozottan arra vall, hogy e mozgalom közszükségletet képvisel és orszá-gos, nemzeti ügygyé akarva fejlődni, amde a megfelelő anyagi erő hiánya csak apró-kékos kísérletekre és foltzogatásra karhoz-tatja: József főherczeg Öfenségének meg-szerzett magas védnöksége ezen kedvező helyzetbe juttatja a pécsi s illette dunán-túli egyesületet, hogy e hazafias mozgal-mat kiragadhatja élszigetelt alakjából és valóságos nemzeti ügygyé történő felava-tását eszközölhetné a következő módon:

Védnök Öfensége magas megbízásából átirat utján az összes hazai magyar közművelődési egyletek felhívandók egy köz-művelődési kongresszus megtartá-sára, e kettős cél érdekében:

1. A „Magyar közművelődési országos szövetkezet“ meköltése által a mozgalomnak egyöntetűvé és országossá tétele.

2. Egy nemzeti ügy méltóságának és követelményének megfelelő anyagi erő előteremtése, egy — talán a vörös-kereszt-egylethez hasonló — sorsjáték ki-csúszlása után, legalább 3 millió forintos kölcsön szerzése által.

Nem szabad ugyanis engednünk, hogy e szent ügy csak a tagdíjak és könyör-odatmányok alamszámjából csután is csupan tengődjék, hanem kell, hogy az az ország erejéhez mért gyámolításban részesüljön. — s ennek kieszközlése képezi a pécsi egyesület legszemb feladatát.

Elöre is üdvözöljük tehát az alakuló hazafias egyesületet és kezdeményezőit, s teljes szívünköl öhajjuk, hogy buzgó működésük a legaldásosabb siker koronázza.

Szerdahelyi Adolf.

Különlélek.

— A „Pécsi keresztény polgári társalgó kor“ múlt vasárnap tartotta alakuló köz-gyűlését, melyen a közönség nagy rész-vele mellett kimondatot annak életbe-lépése. Alirásai izek boesáttattak ki s egy 5-ös bizottság választatot, mely utasítva lón alkalmas egyleti helyiség kiszemel-sére. Ideiglenes pénztárnokul megválasztot-tok: Cziriák Ignác, id. jegyzőül: Sapy Gábor.

— Művészet. Graits Endre a napok-ban fejezte be a bakócsai templom két mennyezet-képeinek festését. Az egyik kép a szent-háromságot ábrázolja, a másik szent Czezilt. A gyönyörű freskó — mint be-nünk értesítenék — egy felfogásra, mint művészi kivitelre nézve fényesen sikerültek s Graits esetének újabb dicsőséget sze-reztek. A jövő héten kirándultunk Bakó-czara, megtekintjük a derék festő alkotá-sát s legközelebb bővebben írunk róla.

— Kaszinó-estélyek. A pécsi nemzeti kaszinó minden évben szokásos s kedvelt tánc-estélyeinek sorozatát június hó 10-én kezdi meg s folytatja a következő sorrend-ben: június 17- és 24-én, július 1-, 8-, 15-, 22- és 29-én, augusztus 5-, 12-, 19- és 26-án.

— Hymen. Dr. Fűrst Győző ügyvéd vasárnap tartotta esküvőjét Zirner Ma-riska kisasszonnyal. — Hétfőn Igalics Rádó megyei árvaszéki közgyám Pécsváron esküdött örök hűséget Hermann Jolán kisasszonnyal — Schapfringer Zsigmond Német Bolyh in esütörtökön tar-totta esküvőjét Veisz Mayer Valéria kisasszonnyal. — Tróber Aladár városi aljegyző eljegyezte Vogl N. János köz-tisztletben álló polgártársunk leányát: Etelka kisasszonyt, ennek nővérét: Irma kisasszonyt pedig Hegyi Gyula vasúti tisztviselő.

— A pécsi nöegylet saját pénztára ja-vára f. évi május 31-én azaz vasárnap a „Tettyén.“ kedvezőtlen időjárás esetében a nöegyleti helyiségben táncszal egybe-kötött majális rendez, melyre a n. é. köz-önség tisztelettel meghívatik. Izletes jó étel- és italok mérsékeltlen megszábott árak mellett az egytet részéről fognak kiszolgáltatni. A majális folyama alatt a katonazenekar működik közre. Belépti díj a „Tettyén.“ személyenkint 30 kr., gyer-mekeknek 15 kr., esetleg a nöegyleti hely-iségben 50 kr., gyermekeknek 25 kr. Kezdeté d. u. 4 órakor.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. ez építőmesterek, valamint az építkezők becses tudására hozni, hogy

cs. k. szab. beocsini vízhatlan mész és portlandi ragasz-mész gyári raktáramat,

melyet eddigelé Matrosch János ur birt, ugyancsak a király-utczába

Berecz Károly kereskedő urhoz

helyeztem át.

A legjobb minőség, jutányos ár s gyors kiszolgálás biztosítottak.

Mohács, 1885. május hóban.

Teljes tisztelettel

Mindszenty Aurel.

(3-1)

Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény Május 1-től Szeptember 30-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszervi gyógyfürdőnél ezrek és ezrek a legmagasabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és öpésüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemlik.

E fürdő a maga nemében egyedül; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyfürdőtől gyógyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Ezen fürdő természetesen meleg ártézi kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír **csuszos, köszvény, görvélly, idült bőrkütegekre, aranyer, nobántalmakra, fogamzási hiányok, sebészek, daganatok és légnyos gyógyszerek által okozott megrezesekre, továbbá máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, nehéz hatlás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest pécsi vasút, vagy Déli vasút budapest-kandizsabarcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasút Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasút, állomás: Villány.

Posta- és távírtelep-állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1885.

A fürdő-igazgatóság.

Iparhatóság által engedélyezett

teljes végelárusítás

SCHÖN R.

pécsi kézműipar-kereskedő boltjában

Pécs, a főtéren, a városház átellenében.

Az üzlet teljes felosztása miatt, az abban főlhalmozott összes árucikknek, u. m. különféle ruha szövetek, különböző, kiváló minőségű vásznak, kartonok, gyapjuszövetek, ágytakarók, eső- és napernyők, női felöltő és eső-köpenyek, térfi és női lehrneműek stb. stb. a vételárnál jóval olcsóbban áruba boesát-tanak.

(3-1)

Orvosi bizonylatok

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéges vizek között. — vegyi alkatrészek szerencsés összetétele, kevés szabad szénasav, de gazdag, félig kötött szénasav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomor nyálkahártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radein-, Vichy- stb. vizektől különböző kesélyesebb szabad szénasav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénasav dúsabb vizek fölött előnyös bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénasav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichens-rgi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légső-, és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorlaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vízihólyag idült hurutját szintegy osztlatja, mint a Seltersi, Gleichensbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a f-jében vagy tüdőben nem okoz semmi verlorlodást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichensbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénasav tartalmánál fogva előnyös bír.

Dr. Barbás József Rökus kórházi főorvos. Légző-, emésztő-és vizeledőszervek hurutos bántalmainál bátran verszenye a külföldi szikéges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény hzonylja, hogy gyógyhatásában teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli-és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző-és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső **Görbersdorf** kus gyógyintézet a „Margit“-forrás gyógy-és leglátogatottabb **tűzőbetegek** klimati hatásáról. — S k oldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „Margit“-forrás gyógyvíz” alkalmazása által a **légutak idült hurutos bántalmainál** tapasztaltam, hivataly érem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tört gyógyvizet a **legelső** ajánlani.

Görbersdorf, 1879. március 18-án. **Dr. Römpler Tódor.**

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos füraktár **Édeskuty L.**

m. k. udvari ásványvíz-szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ház eladó!

A felső malom-utczai 6. számú ház a budai oldalon — szabad kézből eladó.

128. (12-6)

Az épület áll: 5 földszinti, 6 emeleti szobából, 4 konyhából s hozzátartozókból. Van 1000 akóra való pince, 5 lóra istálló, kocsiszin s nagy kert. Értekezhetni a háztulajdonossal.

Pécsen, a közkórház közelében fekvő **Mocsáry-féle házban**
két szoba bútorral
minden órában bérbe adandó. (3-1)

Jó kereset. Egy szerény, jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember, ki magától helyi ügyöknél képezni akarja, ajánlatos feltételek mellett azonnal alkalmazást talál. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Nagy pénzkisorsolás.

A legszerencsésebb esetben

500,000

márka

nyereményt tartalmaz a Hamburg állam által biztosított pénzkisorsolás.

Különösen pedig:

1	nyerem.	300000
1	”	200000
2	”	100000
1	”	90000
1	”	80000
2	”	70000
1	”	60000
2	”	50000
1	”	30000
5	”	20000
3	”	15000
26	”	10000
56	”	5000
106	”	3000
253	”	2000
512	”	1000
818	”	500
31720	”	145
16990	”	300
200, 150, 124, 100,		
94, 67, 49, 20		

márkával.

Ezen 50.000 nyeremény öt hónap alatt hét osztályban ki fog sorolattani.

A legújabb, Hamburg magas államkormányára által engedélyezett, s az összes állami vagyonnal biztosított pénzkisorsolás magában foglal 100.000 sorsjegyet, melyek közül 50.500 sorsjegy, tehát több mint a fele, az itt mellékesen jelzett nyereményekkel egymásután következő hét osztályban ki fog huzatni; a kisorsorsolásra jövő összes tőke

9550.150 márka.

Az ezen nagy pénzkisorsolásban huzásra kerülendő nyeremények, valamint a nyeremény pontos kifejtésének lehető legnagyobb biztosítása folytán a kisorsolás mindenütt legnagyobb kedveltségben részesül. E sorsolás az alaptörvontjait értelmében egy e célra kinevezett főigazgató által rendeztetik s az egész az állam által biztosított.

E pénzkisorsolásnak nevezetes előnye azon kedvező berendezésben nyitandó, hogy az összes 50.000 nyeremény már néhány kezes hónap leforgyában, és pedig hét osztályban elosztottik.

Az első osztály főnyereménye 500000 márka, növekedve a második osztályban 60.000, a harmadikban 70.000, a negyedikben 80.000, az ötödikben 90.000, a hatodikban 100.000, s a hetedikben esetleg 500.000, de különösen 300.000, és 200.000 márkára stb.

E pénzkisorsolás eredeti sorsjegyek elárúsításával az előjegyzett kereskedelmi céleg lett megfizva s minden új eredeti sorsjegy végeztetve a kereskedelmi cézhez kell fordulni.

A t. megrendelőket kérietnek, hogy az illeto összegeket **osztrák bankokban** vagy **postajegyekben** a megrendelőkhöz zárják. Másfént az összegek beküldése postautalványokkal is törtéhetik. Kiváratra postautalvánnyal is eszközöltetik.

Az első oszt. huzáshoz a sorsjegyek ára: egy egész eredeti sorsjegy 3 frt 50 kr. o. ért. egy fél eredeti sorsjegy 1 frt 75 kr. o. ért. egy negyed eredeti sorsjegy 90 kr. o. ért.

Az állam ezimérelv ellátott eredeti sorsjegy mindenkinél kézbesítetteti fog, egyszerűs-mind a hivatalos huzási alaptörv is, mely utóbbi-ból minden bővebbi tudnivaló, mint: a nyeremények beosztása, a huzások határideje s a különböző osztályokba való befutások belátatók. Azonnal a huzás megtörténte után minden résztvevőnek megküldetik az állam ezimérelv ellátott nyeremény-lajstrom, mely tisztán magában foglalja a nyereményeket, és az illeto nyerő számokat. A nyeremények kifejtése az alaptörv szerint az állam jóállása mellett pontosan történik. Ha metalan valakinek a sorsolási alaptörv nem tetszenék, kérszék nyilatkozni a nem tetsző sorsjegyet a huzás előtt visszafogadni s az érte vett összeget visszafogadni. Kiváratra alaptörvek belátás végett előre ingyen is küldetnek. E legújabb nagy pénzkisorsolás előrelátólag igen nagy részében fog részesülni, azért kérjük, hogy minden megrendelőnek pontosan megfellelhesünk, ezeket **minél előbb**, de mindenesetre

1885. június 10-ike előtt

közvetlen az alulirt fő-lottógyűjtődébe küldeni.

Valentin & Co.

Hamburgban, (Königstr. 36—38)

Nálunk mindenki avon előnyben részesül, hogy az eredeti sorsjegyeket közvetlen, árszók közvetítése nélkül kapja, s ennek folytán nemcsak a nyeremények lajstroma helyén legkedvezőbb időben áttanak, s huzás után feladitást nélkül, hanem az eredeti sorsjegyek is, az alaptörvben kitelt határozott áron minden áremelés nélkül kézbesítettik.

A huzás az I. nyeremény-osztályra f. évi június 10-ike van hivatalosan kitűzve.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség becses tudására hozni, miszerint

Pécsen, indóház-utcza 5. sz. alatt

vendéglőt nyitottam.

Ennek szives tudomásul vételét kérve értesitem a t. közönséget, hogy

reggeli, déli és vacsora

házon kívül is kiszolgáltatik.

Teljes tisztelettel

(2-2) **Földvár József.**

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen

és föllámlhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, roszzagolyhelet, szelek, savanyu felbujás, kólika, gyomorhurut, gyomorgyengeség, huykókezdés, tulsgos nyalka képződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgyeres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége etal álltal, gilisztá lép és majbetegek, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege az ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécsen Balás Üdön, Kovács Mihály és Sipicz István gyógyszerészeknél. Pécsvárad: Doerszky Béla gyógyszerésznél. Szigetvárott: Visky Sándor gyógyszerésznél. Siklóson: Rónai gyógyszerésznél. Sárd: Keller Gyula gyógyszerésznél. Szászvár: Baltha László gyógyszerésznél.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszeráránál és kereskedésben. Központi székhelyi raktár nagyban és kicsinyben. (13-9)

BRADI KÁROLY,
az „órangyalház” címzett gyógyszerárban. Krenzierben, Morvaországban.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

500,000 márka

nyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott s biztosított.

Emez újabb játék-tervezet előnyös berendezés abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorsjegyből 50.500 nyereménynek kell bizton törtünie, ezek között vannak főnyeremények esetleg 500.000, 6. márka illetoleg:

1	nyerem. am.	300.000	26	nyer. am.	10.000
1	”	200.000	56	”	5000
2	”	100.000	106	”	3000
1	”	90.000	253	”	2000
1	”	80.000	512	”	1000
2	”	70.000	818	”	500
1	”	60.000	31720	”	145
2	”	50.000	16990	nyeremény á m.	
1	”	30.000	300, 200, 150, 124, 100,		
5	”	20.000	94, 67, 49, 20,		
3	”	15.000			

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolattik ki 117.000 m. összegben. — Az I. oszt. főnyeremény 50.000 m. tesz s a 2-ikban 60.000, a 3-ikban 70.000, a 4-ikben 80.000 az 5-ikben 90.000, a 6-ikban 100.000, a 7-ikben azonban esetleg 500.000, illetoleg 300.000—200.000 stb. márkára emelkedik.

Ezen nagy, az állam által biztosított pénzsorsjáték legközelebbi első osztályu nyeremény-huzás

már június hó 10-én lesz.

1 egész eredeti sorsj. csak 3.50 frt o. é.
1 fél „ „ „ 1.75 frt o. é.
1 negyed „ „ „ 90 kr. o. é.

Mindenem megbizások, a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögön a leggodosabban teljesítetnek, s mindenki az állam ezimérelv ellátott eredeti sorsjegyet töltnek saját kezébe kapja.

A megrendelőkhöz a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből egy a nyeremények beosztása az illeto osztályokra, mint szintén az illeto betétek is megláthatók és minden huzás után érdekelte felénknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos huzási lajstromot. Kiváratra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentre és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegnek visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni. — A nyeremények kifejtése tervszerien pontosan s az állam jóállása mellett történik. Csopoztatunk mindig a szerencse kezeltje volt és érdekelte felénknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizetük ki, többek között 250.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alapokra fektett vállalatnál előrelátólag mindenütt a legelőnyösebb részre lehet bizton számítani, s kérjük önöfoga, hogy minden megbizásnak megfellelhesünk, minden megrendelést **minél előbb** sziveskedjenek alábbi cézhez küldeni.

Kaufmann és Simon,
bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. i. Ezennel köszönetünket nyilváníttuk az eddig ajándékozott bizalomért, s kérjük a hivatalos tervezet áttekintése által a nagyszerű nyercsi esélyekről meggyőződni, melyeket a sorsolások nyujtanak.

128. (11-6) **A fentebbiek.**

EREDETI SINGER

NEIDLINGER G. NÉL

VARRÓGÉPEK

Legjobb a világon

és egyszerű valamint tartós szerkezetüknel fogva minden más varrógépek között előnyben részesülnek.

Helyben valódiak csak

NEIDLINGER G.-nél

Ferencciek-utcza 6-ik szám kaphatók. (III)